МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У XXI СТОЛІТТІ»

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ТА ЗЕМЕЛЬНОГО ПРАВА: НАЦІОНАЛЬНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР

28 жовтня 2026 року

Біла Церква
2026

реконструкції становить 1 515 284 грн без ПДВ, з них посадковий матеріал – 148 793 грн; реалізацію запропоновано в три етапи.

Отже, проєктні пропозиції щодо реконструкції фрагмента вулиці Курсова розроблено з дотриманням чинних законів, державних будівельних норм і підзаконних актів у сфері благоустрою та поводження із зеленими насадженнями, а також з урахуванням вимог ЄС щодо інвазивних видів і збереження міських насаджень. Для впровадження проєкту необхідно: виконати топографо-геодезичну зйомку з нанесенням підземних мереж і уточнити розміщення дерев відносно них; оформити акти обстеження та ордер на видалення туй і клена ясенелистого; провести громадське обговорення концепції з мешканцями; закріпити обов'язки з догляду за парком за балансоутримувачем. Водночас Правила утримання зелених насаджень, чинні з 2006 року, потребують оновлення з урахуванням сучасних підходів до зеленої інфраструктури та європейських вимог.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про благоустрій населених пунктів: Закон України від 06.09.2005 № 2807-IV. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-15.
2. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 № 1264-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12.
3. Про рослинний світ: Закон України від 09.04.1999 № 591-XIV. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/591-14.
4. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17.
5. ДБН Б.2.2-12:2019. Планування та забудова територій. Київ: Мінрегіон України, 2019.
6. ДБН В.2.3-5:2018. Вулиці та дороги населених пунктів. Київ: Мінрегіон України, 2018.
7. ДБН Б.2.2-5:2011. Благоустрій територій (зі змінами № 1–3). Київ: Мінрегіон України, 2012.
8. ДБН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення. Київ: Мінрегіон України, 2018.
9. Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України: затв. наказом Мінбуду України від 10.04.2006 № 105. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-06.
10. Порядок видалення дерев, кущів, газонів і квітників у населених пунктах: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2006 № 1045. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-2006-п.
11. Інструкція з технічної інвентаризації зелених насаджень у містах і селищах міського типу України: ГКН 03.08.007-2002. Київ: Держбуд України, 2002. 20 с.
12. Санітарні правила в лісах України: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 26.10.2016 № 756. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/756-2016-п.
13. Commission Implementing Regulation (EU) 2016/1141 of 13 July 2016 adopting a list of invasive alien species of Union concern pursuant to Regulation (EU) No 1143/2014. *Official Journal of the European Union*. 2016. L 189. P. 4–5.
14. Regulation (EU) 2024/1991 of the European Parliament and of the Council of 24 June 2024 on nature restoration. *Official Journal of the European Union*. 2024. L series, 29.07.2024.
15. Настанова з визначення вартості будівництва: затв. наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 01.11.2021 № 281. URL:https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0281914-21.

УДК 349.4:712.4

ІВАЩЕНКО А.С., магістрантка
Науковий керівник – **МАКАРЧУК В.В.,** д-р. юрид. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДЕНДРОПРОЄКТУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ ГОТЕЛЬНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ В МІСТІ ЯРЕМЧЕ

Розглянуто проєктні підходи до озеленення території готельного комплексу в гірських умовах Яремче. Обґрунтовано функціональне зонування, композицію насаджень і добір деревних та трав'янистих рослин з урахуванням рельєфу, архітектури будівлі та нормативно-правових вимог до благоустрою, охоронних зон інженерних мереж і природоохоронних обмежень.

Ключові слова: дендропроєктування; готельний комплекс; функціональне зонування; деревні насадження; нормативно-правове регулювання; містобудівні обмеження; благоустрій.

Створення комфортного середовища відпочинкових комплексів у Карпатському регіоні потребує поєднання естетичних, функціональних та екологічних рішень. Особливого значення набуває врахування перепадів висот, розміщення інженерних мереж, сезонної декоративності рослин і взаємозв'язку саду з архітектурою готелю. Метою роботи є розроблення композиційно цілісного дендропроєкту території відпочинкового готельного комплексу в місті Яремче на основі аналізу вихідних планувальних матеріалів з урахуванням вимог чинного законодавства України у сфері благоустрою, містобудування та охорони довкілля.

Для досягнення мети здійснено аналіз обмірного й опорного планів, наданої фотофіксації та візуалізації будівлі; визначено функціональні зони, сформовано асортимент насаджень і запропоновано спосіб перенесення проєктних рішень у натуру. Під час опрацювання планувальної структури враховано загальні положення щодо організації та забудови територій, зокрема вимоги ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» [6] та ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій» [7]. Проєкт має характер ландшафтно-дизайнерської розробки; наведені нижче кількісні показники є проєктними, а не результатами спостережень за реалізованими насадженнями.

Юридичний аспект дендропроєктування полягає у відповідності проєктних рішень чинному земельному, містобудівному, природоохоронному та санітарному законодавству. Передусім має бути підтверджено цільове призначення ділянки та відповідність генерального плану містобудівній документації відповідно до Земельного кодексу України [1] та Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» [2]. Для гірських територій Карпат додатково враховують водоохоронні, природно-заповідні, санітарно-захисні та рекреаційні обмеження згідно із Законом України «Про природно-заповідний фонд України» [5] та Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» [8]. У проєкті це відображено через відмову від масштабної зміни рельєфу, збереження існуючої кам'яної підпірної стіни, розміщення насаджень поза охоронними зонами інженерних мереж і використання галькового покриття та декоративних злаків у південно-східній частині, де розташовані каналізаційні люки. Окремо враховано вимоги до доступності, пожежної безпеки, інсоляції та утримання зелених насаджень відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів» [3] та Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України [4]. Видалення існуючих дерев, якщо воно передбачатиметься, потребує дозволу органу місцевого самоврядування та компенсаційного озеленення; висаджування рослин має узгоджуватися з правилами благоустрою Яремчанської територіальної громади, а використання видів, занесених до Червоної книги України, карантинних або інвазійних видів не допускається згідно із Законом України «Про рослинний світ» [9]. Контейнерне вирощування олив на терасі та подальше перенесення їх у захищене приміщення також має супроводжуватися документальним закріпленням відповідальних за догляд і зимівлю. Отже, юридична складова не лише формалізує проєкт, а й зменшує ризики адміністративних санкцій, конфліктів із балансоутримувачами мереж та погіршення стану довкілля.

Загальна площа ділянки становить 1376,63 м², з яких 267,86 м² займає будівля готелю. Розміщення корпусу ближче до північної межі дозволило сконцентрувати зони відпочинку на південному боці. За опорним планом перепад висот між входом і нижнім рівнем перевищує 3 м; на східній межі розташована кам'яна підпірна стіна заввишки 3,4 м. Під час проєктування також враховано каналізаційні люки та підземні мережі у південно-східній частині ділянки: тут передбачено доступ для обслуговування, застосування галькового покриття й декоративних злаків замість великих дерев. Дотримання нормативних відстаней від інженерних мереж відповідає вимогам розділу 11 «Інженерна інфраструктура» ДБН Б.2.2-12:2019 [6].

Генеральним планом територію поділено на 15 взаємопов'язаних функціональних зон, серед яких вхідна група, основна та технічна парковки, пішохідні зв'язки, господарська частина, тераса, басейн, дитячий майданчик, лаунж, майданчики мангалу і барбекю, а також

озеленені простори. Основну парковку площею 135,50 м² віднесено до в'їзду, а технічні потреби обслуговуються окремим майданчиком. Терасна зона площею 174,13 м², аквазона площею 73,14 м² і основна зелена зона площею 224,27 м² формують ядро рекреаційного використання ділянки. Таке зонування має розділити рух транспорту, роботу персоналу й перебування гостей. Організація дитячого майданчика здійснена відповідно до вимог пункту 6.8 ДБН Б.2.2-5:2011 щодо зонування за віковими групами та безпеки обладнання [7].

Художню концепцію сформовано в стилі сучасного ландшафтного мінімалізму з елементами еко-дизайну. Геометричним формам будівлі, облицьованої темним деревом і каменем, протиставлено плавні біоморфні обриси доріжок та газонів. Для благоустрою запропоновано графітову тротуарну плитку, настили з термомодифікованого ясеня і сіру річкову гальку. Фактурне поєднання цих матеріалів з декоративними злаками спрямоване на пом'якшення візуальної масивності готелю та підпірної стіни. Застосування цих матеріалів відповідає вимогам до елементів благоустрою, встановленим ДБН Б.2.2-5:2011 [7].

Дендропланом передбачено 155 екземплярів рослин десяти таксонів. Просторову структуру верхнього ярусу формують ясен звичайний (Fraxinus excelsior) — 1 екз., бук лісовий (Fagus sylvatica) — 10 екз., магнолія Суланжа (Magnolia × soulangeana) — 2 екз. і вишня дрібнопиляна (Prunus serrulata) — 2 екз. Ясен використано як солітер у вхідній групі; ряд буків має екранувати парковку; магнолії та сакури запроєктовано як сезонні акценти відкритого газону. Дві оливи європейські (Olea europaea) запропоновано вирощувати в контейнерах на терасі з перенесенням у захищене приміщення на холодний сезон.

Середній і нижній яруси утворюють самшит дрібнолистий (Buxus microphylla) — 39 екз., самшит вічнозелений (Buxus sempervirens) — 20 екз., кизильник розчепірений (Cotoneaster divaricatus) — 2 екз., вівсюнець вічнозелений (Helictotrichon sempervirens) — 72 екз. та плющ звичайний (Hedera helix) — 5 екз. Стрижені самшити підкреслюють конфігурацію доріжок та утворюють топіарні акценти. Масові посадки вівсюнця створюють повторювану сизо-блакитну фактуру біля підпірної стіни, зони відпочинку й літнього кінотеатру. Плющ використано для озеленення західної огорожі. Остаточна придатність окремих декоративних таксонів потребує уточнення за мікрокліматом ділянки та умовами зимівлі. При доборі асортименту враховано вимоги Закону України «Про рослинний світ» щодо заборони використання видів, занесених до Червоної книги України, та інвазійних видів [9].

Для перенесення криволінійних елементів у натуру запроєктовано ортогональну координатну сітку з кроком 1 × 1 м. За початок відліку обрано кут кам'яної підпірної стіни. Такий прийом дозволяє визначити положення доріжок, меж покриттів і посадкових місць із прив'язкою до постійного елемента благоустрою. Подальша експлуатація насаджень передбачає догляд за топіарними формами, контроль стану рослин і забезпечення доступу до інженерних комунікацій відповідно до вимог Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України [4] та статті 26 Закону України «Про рослинний світ» [9].

Отже, розроблений дендропроєкт демонструє підхід до організації готельної території зі складним гірським рельєфом, за якого рекреаційне зонування, архітектурний образ і рослинні композиції розглядаються як взаємопов'язана система. Практичний результат полягає у формуванні генерального та дендрологічного планувальних рішень, доборі асортименту з 155 рослин і визначенні способу винесення проєктних контурів у натуру. Окремим результатом роботи є окреслення юридичних умов реалізації дендропроєкту: дотримання містобудівної документації, правил благоустрою, охоронних зон інженерних мереж, природоохоронних обмежень і порядку утримання зелених насаджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001 № 2768-III. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14.

2. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17.

3. Про благоустрій населених пунктів: Закон України від 06.09.2005 № 2807-IV. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-15.
4. Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України: затв. наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.2006 № 105. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-06.
5. Про природно-заповідний фонд України: Закон України від 16.06.1992 № 2456-XII. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12.
6. ДБН Б.2.2-12:2019. Планування і забудова територій. Київ: Мінрегіон України, 2019. 177 с.
7. ДБН Б.2.2-5:2011. Благоустрій територій. Київ: Мінрегіон України, 2012. 64 с.
8. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 № 1264-XII. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12.
9. Про рослинний світ: Закон України від 09.04.1999 № 591-XIV. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/591-14.

УДК 349.2

ЛЕВЧЕНКО М.С., здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **ЛОМАКІНА І.Ю.,** канд. юрид. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ТРУДОВІ ПРАВА ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ГАРАНТІЇ ЗАХИСТУ

У тезах розглянуто актуальні проблеми реалізації трудових прав працівників в умовах воєнного стану. Особливу увагу приділено гарантіям збереження робочого місця, змінам умов праці, ризикам незаконного звільнення та способам захисту трудових прав. Обґрунтовано необхідність забезпечення балансу між інтересами роботодавця та правами працівника.
Ключові слова: трудові права, трудові відносини, воєнний стан, працівник, роботодавець, захист трудових прав.

Повномасштабна війна суттєво вплинула на сферу трудових відносин в Україні. Частина підприємств була змушена припинити свою діяльність, інші змінили режим роботи або перенесли виробництво в безпечніші регіони. За таких обставин питання дотримання трудових прав набуло особливого значення, оскільки робота для людини є не лише джерелом доходу, а й важливою умовою соціальної стабільності.

Правове регулювання трудових відносин у період воєнного стану має певні особливості. Зокрема, Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» передбачає спеціальні правила щодо укладення трудового договору, зміни умов праці, робочого часу та припинення трудових відносин [1]. Водночас запровадження особливого правового режиму не означає, що роботодавець може діяти на власний розсуд і не враховувати права працівників.

Однією з найбільш актуальних проблем є зміна істотних умов праці. У період воєнного стану роботодавці можуть стикатися з необхідністю змінювати графіки роботи, організацію виробничого процесу та місце виконання трудових обов'язків[3, с.17]. Однак такі рішення повинні мати належне правове обґрунтування. На мою думку, важливо розмежовувати об'єктивну необхідність змін, пов'язану з воєнними обставинами, та ситуації, коли роботодавець використовує складні умови як привід для погіршення становища працівника.

Не менш важливою є проблема незаконного звільнення. На практиці працівник може опинитися в ситуації, коли його звільняють без належного обґрунтування або змушують написати заяву за власним бажанням. Особливо складно захищати свої права тоді, коли людина залежить від роботодавця матеріально та побоюється втратити єдине джерело доходу. Тому необхідно підвищувати правову обізнаність працівників і забезпечувати реальну можливість оскаржити незаконні рішення. Сам факт дії воєнного стану не повинен автоматично виправдовувати будь-яке порушення трудового законодавства.

ЗМІСТ

Шпаковська М.І., Пахомова А.О. Кліматичні виклики «зеленого курсу» (Green Deal): правове регулювання екологічно безпечного виробництва, зменшення викидів парникових газів у сільському господарстві та впровадження органічного землеробства.....3
Коваль Є.Р., Мельник Л.М. Лобізм як політико-правовий інститут: від тіньового впливу до законодавчого регулювання.....4
Мазуренко Я.О., Сокиринська О.А. Кібероперації під час міжнародного збройного конфлікту: кваліфікація кібератак як нападів у розумінні міжнародного гуманітарного права.....6
Мазуренко Я.О., Линник Т.В. Колізії в регулюванні права на безпечне для життя і здоров'я довкілля.....9
Мазуренко Я.О., Малишко І.В. Правове регулювання іноземних інвестицій у відновлення України: проблеми та перспективи міжнародно-правового захисту.....11
Литвин А.Л., Сокиринська О.А. Роль міжнародного комітету червоного хреста у забезпеченні дотримання гуманітарного права.....13
Мазуренко Я.О., Настіна О.І. Земельні права громадян на територіях, що постраждали внаслідок збройної агресії.....15
Константинович Є.О., Сокиринська О.А. Колізія між принципом воєнної необхідності та принципом гуманності у захисті культурних цінностей під час збройного конфлікту.....17
Константинович Є.О., Малишко І.В. Принцип недискримінації в праві СОТ: режим найбільшого сприяння та національний режим.....19
Шемчук В.А., Макарчук В.В. Нормативно-правове забезпечення ландшафтної реконструкції фрагмента вулиці курсова в м. Біла Церква: шлях до сталого розвитку міського простору.....20
Іващенко А.С., Макарчук В.В. Нормативно-правові аспекти дендропроєктування території готельно-рекреаційного комплексу в місті Яремче.....22
Левченко М.С., Ломакіна І.Ю. Трудові права працівників в умовах воєнного стану: проблеми реалізації та гарантії захисту.....25
Говорова А.О., Ломакіна І.Ю. Проблеми правового регулювання оплати праці в Україні: сучасний стан та перспективи вдосконалення.....26
Константинович Є.О., Настіна О.І. Державний земельний кадастр і державна реєстрація речових прав на землю: взаємозв'язок та особливості функціонування в умовах воєнного стану.....28
Константинович Є.О., Линник Т.В. Колізія між правом на свободу вираження поглядів та правом на повагу до приватного життя: підходи європейського суду з прав людини та національна практика.....30
Кривенда Д.В., Сокиринська О.А. Екоцид як п'ятий міжнародний злочин у Римському статуті: досвід України та правові виклики кваліфікації і доказування.....31
Кривенда Д.В., Линник Т.В. Гарантування Україною виконання рішень Європейського суду з прав людини: колізійно-правові аспекти та шляхи удосконалення.....33
Кривенда Д.В., Малишко І.В. Правовий режим конфіскації суверенних активів за міжнародним економічним правом: між імунітетом держави та контрзаходами.....34
Коломієць В.В., Ломакіна І.Ю. Правове регулювання робочого часу та часу відпочинку: пошук балансу між інтересами працівника та роботодавця.....36
Кузьомко Т.Р., Ломакіна І.Ю. Сумісництво та суміщення посад у трудовому праві: проблеми правового регулювання.....38
Мазуренко Я.О., Сокиринська О.А. Порушення прав внутрішньо переміщених осіб: механізми моніторингу та оцінювання ефективності державного захисту.....39
Старікова С.О., Сокиринська О.А. Міжнародно-правовий режим окупованих територій та обов'язки держави-окупанта.....42
Пазій Т.В., Обіюх Н.М. Основні екологічні проблеми, які розглядаються в Європейському праві.....43
Пазій Т.В., Бровко Н.І. Філософія права: наукові поняття як метод юридичного мислення.....45
Калдибаєва Н., Бровко Н.І. Реалізація та захист екологічних прав громадян у зарубіжних країнах: досвід для України.....46